

A9-0094/2024

12.3.2024

JELENTÉS

a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről
(2023/2181(DEC))

Költségvetési Ellenőrző Bizottság

Előadó: Michal Wiezik

TARTALOM

	Oldal
1. AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT	3
2. AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT	5
3. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	7
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	14
VÉLEMÉNY A KÖZLEKEDÉSI ÉS IDEGENFORGALMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	15
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	22
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA	23

1. AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT

a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2023/2181(DEC))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló végleges éves beszámolójára,
- tekintettel a Számvevőszéknek az uniós közös vállalkozásokról szóló, 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, a közös vállalkozások válaszaival együtt¹,
- tekintettel a Számvevőszéknek a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára²,
- tekintettel a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a Közös Vállalkozás számára adandó mentesítésről szóló, 2024. február 22-i tanácsi ajánlásra (00000/2024 – C9-0000/2024),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre³, és különösen annak 71. cikkére,
- tekintettel a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról, valamint a 219/2007/EK, az 557/2014/EU, az 558/2014/EU, az 559/2014/EU, az 560/2014/EU, az 561/2014/EU és a 642/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. november 19-i (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletre⁴ és különösen annak 26. cikkére,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete 71. cikkében említett, a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-mintáról szóló, 2019. március 13-i (EU) 2019/887 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre⁵,

¹ HL C, C/2023/1025, 2023.11.16.

² HL C, C/2023/112, 2023.10.12.

³ HL L 193., 2018.7.30, 1. o.

⁴ HL L 427., 2021.11.30., 17. o.

⁵ HL L 142., 2019.5.29., 16. o.

- tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0094/2024),
1. mentesítést ad a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás ügyvezető igazgatója számára a Közös Vállalkozás pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;
 2. megjegyzéseit a mellékelt állásfoglalásban foglalja össze;
 3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, valamint az annak szerves részét képező állásfoglalást a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás ügyvezető igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek és gondoskodjon az Európai Unió Hivatalos Lapjában (L sorozat) való közzétételükről.

2. AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT

a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárásáról (2023/2181(DEC))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló végleges éves beszámolójára,
- tekintettel a Számvevőszéknek az uniós közös vállalkozásokról szóló, 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, a közös vállalkozások válaszaival együtt¹,
- tekintettel a Számvevőszéknek a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti nyilatkozatára²,
- tekintettel a 2022. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a Közös Vállalkozás számára adandó mentesítésről szóló, 2024. február 22-i tanácsi ajánlásra (00000/2024 – C9-0000/2024),
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,
- tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre³, és különösen annak 71. cikkére,
- tekintettel a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról, valamint a 219/2007/EK, az 557/2014/EU, az 558/2014/EU, az 559/2014/EU, az 560/2014/EU, az 561/2014/EU és a 642/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. november 19-i (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletre⁴ és különösen annak 26. cikkére,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete 71. cikkében említett, a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyisabályzat-mintáról szóló, 2019. március 13-i (EU) 2019/887 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre⁵,

¹ HL C, C/2023/1025, 2023.11.16.

² HL C, C/2023/112, 2023.10.12.

³ HL L 193., 2018.7.30., 1. o.

⁴ HL L 427., 2021.11.30., 17. o.

⁵ HL L 142., 2019.5.29., 16. o.

- tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0094/2024),
1. jóváhagyja a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló elszámolásának lezárását;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légitforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás ügyvezető igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek és gondoskodjon az Európai Unió Hivatalos Lapjában (L sorozat) való közzétételéről.

3. AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel (2023/2181(DEC))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,
 - tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0094/2024),
- A. mivel a 3. „Egységes európai égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR 3) Közös Vállalkozás, amelynek székhelye Brüsszelben van, a Horizont Európa programon belül, 2021 novemberében jött létre a 2031. december 31-ig tartó időszakra¹; megjegyzi, hogy a SESAR 3 Közös Vállalkozás a SESAR Közös Vállalkozás helyébe lépett és annak jogutódjaként működik. A SESAR Közös Vállalkozás a hetedik kutatási keretprogramon belül, 2007 februárjában jött létre nyolcéves időtartamra² (SESAR 1), majd működésének időtartamát 2014 júniusában a Horizont 2020 program keretében 2024. december 31-ig meghosszabbították³;
- B. mivel a Közös Vállalkozás a korszerűsített európai légiforgalom-irányítás fejlesztésére és a digitális európai égbolt megvalósításának a kutatás és fejlesztés révén történő felgyorsítására létrehozott köz-magán társulás; mivel alapító tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió, az Európai Szervezet a Légi Közlekedés Biztonságáért (Eurocontrol), valamint a teljes légi közlekedési értékláncot lefedő több mint 50 szervezet a repülőterektől, a légtérfelhasználók valamennyi kategóriájától, a léginnavigációs szolgáltatókon, a drónüzemeltetőkön és -szolgáltatókon át a gyártókig és a tudományos közösségig;
- C. mivel az átláthatóság növelése érdekében a Közös Vállalkozás közzéteszi éves beszámolójában a tagok programszintű hozzájárulásaira vonatkozó releváns információkat; mivel a Közös Vállalkozás minden olyan program esetében, amelyben műveleteket végez, az év végéig tagkategóriánként bemutat minden releváns információt, beleértve az adott programra vonatkozóan meghatározott jogi hozzájárulási célokat, valamint a kapott hozzájárulások és a jogi kötelezettségvállalások volumenét;

¹ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról.

² A Tanács 219/2007/EK rendelete az új generációs európai légiforgalmi szolgáltatási rendszer (SESAR) megvalósítása érdekében közös vállalkozás alapításáról.

³ A Tanács 721/2014/EU rendelete a 219/2007/EK rendelet módosításáról.

mivel a Közös Vállalkozásnak továbbra is javítania kell az átláthatóságot;

Általános megjegyzések

1. a konszolidált éves tevékenységi jelentés⁴ alapján megjegyzi, hogy a Digitális Európai Égbolt program 2022-ben kezdődött a többéves munkaprogram és az első féléves munkaprogram jóváhagyásával, valamint a Horizont Európa keretében az első két pályázati felhívás ((1) a feltáró és ipari kutatás, valamint (2) az innováció és a piaci elterjedés felgyorsítása érdekében) elindításával; megjegyzi, hogy a 127 beérkezett projektjavaslatból 48-at választottak ki, ami összesen 350 millió EUR beruházást jelent;
2. üdvözli, hogy a Közös Vállalkozás hozzájárult az Ukrajna elleni jogellenes, indokolatlan orosz agressziós háborúra való reagáláshoz, mivel ez érintett bizonyos forgalomáramlásokat, ami szükségessé tette a Közös Vállalkozás légiforgalmi irányítási szolgáltatással kapcsolatos műveleteinek kiigazítását, ami a légiforgalmi irányítók iránti igény növekedéséhez vezetett;
3. megjegyzi, hogy 2022-ben a Közös Vállalkozás előrelépést tett a SESAR 2020 program kutatási és innovációs (K+I) tevékenységeinek befejezése terén, miközben lehetővé tette a SESAR 3 Közös Vállalkozás új partnerségének teljes körű működését, valamint a Digitális Európai Égbolt K+I program elindítását és működését;
4. megjegyzi továbbá, hogy a kidolgozott tevékenységek jelentősen hozzájárulnak az Európai Bizottság stratégiai prioritásaihoz és kezdeményezéseikhez, nevezetesen az egységes európai égbolthoz, az európai zöld megállapodáshoz és a digitális korra felkészült Európához;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

5. üdvözli, hogy a Közös Vállalkozás hozzájárult az Ukrajna elleni jogellenes, indokolatlan orosz agressziós háborúra való reagáláshoz, mivel ez érintett bizonyos forgalomáramlásokat, szükségessé tette a légiforgalmi irányítással szolgáltatással kapcsolatos műveletek kiigazítását, ami a légiforgalmi irányítók iránti igény növekedéséhez vezetett;
6. megjegyzi, hogy a 2022-ben rendelkezésre álló költségvetés⁵ 146,9 millió EUR kötelezettségvállalási előirányzatot (2021-ben 69,9 millió EUR) és 158,8 millió EUR kifizetési előirányzatot (2021-ben 34,8 millió EUR) tett ki;
7. megjegyzi, hogy a Közös Vállalkozás költségvetésének méretét érintő változások nagyban függenek a többéves kutatási és innovációs programok végrehajtási szakaszától; megjegyzi, hogy 2022-ben a Közös Vállalkozás megkezdte a Horizont Európa program végrehajtását, és hogy ezért a 2022. évi költségvetés tartalmazza az első Horizont Európa 2022-re tervezett pályázati felhívásainak kötelezettségvállalási költségvetését, valamint a kapcsolódó előfinanszírozási kifizetésekre vonatkozó kifizetési költségvetést;
8. megjegyzi, hogy a Közös Vállalkozás irányító testülete 2021 decemberében elfogadta a

⁴ <https://www.sesarju.eu/node/4509>

⁵ A rendelkezésre álló költségvetés a korábbi években fel nem használt, a 2022. évi költségvetésbe ismét felvett előirányzatokat, a címzett bevételeket és a következő évre átvitt összegeket is magában foglalja.

2022. évi költségvetést, és hogy ez a határozat jóváhagyta a Közös Vállalkozás 2021. és 2022. évi éves munkaprogramjához, költségvetéséhez, személyzeti létszámtervéhez és közbeszerzési tervéhez kapcsolódó egyes átmeneti elemeket; megjegyzi, hogy a 2022. évi költségvetést 2022 októberében kétszer, 2022 decemberében pedig harmadszor is módosították⁶;

9. megjegyzi, hogy a számvevőszéki jelentés alapján a Közös Vállalkozás 2022. évi éves beszámolójában a tagok kategóriái szerint (EU, magánszektorbeli tagok, Eurocontrol) megjelenített hozzájárulások összege jelentősen eltér egymástól; megjegyzi, hogy ennek az az oka, hogy az uniós pénzbeli hozzájárulásokat a projekt végrehajtásának megkezdésekor, a Közös Vállalkozásnak történő kifizetésekor validálják és jelenítik meg, míg a tagok természetbeni hozzájárulásait csak a felmerült és a projekt végrehajtására bejelentett költségek validálását követően jelenítik meg;
10. megjegyzi, hogy kezelni kell az egyrészről a pénzbeli hozzájárulások, másrészről a természetbeni hozzájárulások kapcsán megjelenített összegek közötti különbséget azzal, hogy információt szolgáltat a megkötött támogatási megállapodásokat és szerződéseket tekintve a Közös Vállalkozás tagjainak év végi jogi kötelezettségvállalásaihoz;
11. a Horizont 2020 végrehajtásával összefüggésben megjegyzi, hogy 2022 végén a Közös Vállalkozás teljes mértékben lekötötte a program keretében aláírt támogatási megállapodásokra vonatkozó 555,8 millió EUR maximális uniós operatív hozzájárulást, és hogy ebből a lekötött összegből mintegy 65,7 millió EUR-t (azaz 11,8%-ot) kell kifizetni az elkövetkező években a még befejezetlen projektekre és szerződésekre; megjegyzi továbbá, hogy a magánszektorbeli tagok jogilag kötelezettséget vállaltak arra, hogy az ágazati tagsági megállapodásban célként meghatározott 280 millió EUR összegű teljes természetbeni hozzájárulást nyújtanak, és hogy ebből az összegből az ágazati tagok 2022 végén 278,5 millió EUR-t (azaz 99,5%-ot) jelentettek be; megjegyzi továbbá, hogy az Eurocontrol teljes mértékben lekötötte a kétoldalú megállapodásban meghatározott 467 millió EUR összegű operatív hozzájárulásra vonatkozó célt, és ebből az összegből 2022 végén 313,6 millió EUR-t (azaz a cél 67%-át) jelentett be;
12. megjegyzi, hogy a Horizont 2020 tevékenységeire nézve a Közös Vállalkozás nem részesült új operatív kötelezettségvállalási előirányzatban, mivel 2020 végéig utolsó pályázati felhívását is lezárta; megjegyzi, hogy a Közös Vállalkozás 2022. évi működési költségvetésének végrehajtási aránya jóval alacsonyabb volt, mint az előző években (2022-ben 54% – 2021-ben 93%), a Covid19-válság és az Ukrajna elleni agressziós háború nyomán a kedvezményezettek által tapasztalt növekvő költségek és teljesítési problémák miatt; megjegyzi, hogy emiatt a Horizont 2020 legtöbb projektjének időtartamát meg kellett hosszabbítani, a zárókifizetéseket pedig 2023-ra kellett halasztani;
13. megjegyzi, hogy a Horizont Európa 2022. évi előirányzatait a 2022 áprilisában indított első két támogatási felhívás esetében teljes mértékben végrehajtották; megjegyzi, hogy a Bizottság 2022-ben 83,5 millió euró pénzbeli hozzájárulást nyújtott e projektek végrehajtásához; megjegyzi azonban, hogy az értékelési szakasz az év végéig nem zárult le, a pénzbeli hozzájárulások csak 2023 első felében voltak felhasználhatók, amikor a támogatási megállapodásokat aláírják, és megkezdhető a kapcsolódó előfinanszírozási

⁶ Konszolidált éves tevékenységi jelentés (59. o.)

kifizetések folyósítása;

14. üdvözlí, hogy a Kózös Vállalkozás a feltáró kutatás, az ipari kutatás és a validálás terén tovább folytatta 71 projekt irányítását, 300 különböző kedvezményezettel, amelyek közel 20%-a kkv, 17%-a felsőoktatási intézmény, 9%-a pedig kutatási szervezet; emlékeztet, hogy a Kózös Vállalkozás új lehetőségeket teremtett a kkv-k számára;
15. megjegyzi, hogy 2022-ben a Kózös Vállalkozás tovább erősítette partnerségét az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségével (EASA) azzal a céllal, hogy a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás (SLA) részeként előmozdítsa együttműködését, és megbízta az EASA-t azzal, hogy szolgáltatásokat nyújtson a légiforgalmi vagy a léginavigációs szolgáltatások területén, beleértve az egységes európai égbolt megvalósítását is; hangsúlyozza az egységes európai égbolt továbbfejlesztésének fontosságát;
16. tudomásul veszi az egységes alap-jogiaktus késői elfogadásának betudható 2022. évi 107,2 millió eurós többletet;
17. hangsúlyozza a Kózös Vállalkozás fontosságát a digitális európai égbolt megvalósításában, ami 48 kiválasztott projektet eredményezett – köztük öt digitális égbolt demonstrációs projekt elindítását –, összesen 350 millió EUR beruházással; üdvözlí a Kózös Vállalkozás és az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) között 2011 óta folytatott szoros párbeszédet a katonai kérdésekről és a digitális európai égbolt programhoz való hozzájárulásról; megjegyzi, hogy az EDA jelenleg fő kapcsolódási pontként szolgál egyrészt a digitális európai égbolt program, másrészt a katonai légi közlekedés és a légiforgalmi szolgáltatás között, és felelős az egységes európai égbolttal és a SESAR-ral kapcsolatos katonai álláspontok összehangolásáért;

Irányítási és kontrollrendszerek

18. megjegyzi, hogy a Horizont 2020 és Horizont Európa kiadásai esetében az utólagos ellenőrzések elvégzése a Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatósága Kózös Ellenőrzési Szolgálatának volt a feladata; megjegyzi, hogy a Horizont 2020 kiadásai (elszámolások és zárókifizetések) esetében a Kózös Vállalkozás 2,4%-os reprezentatív hibaarányról és 1,8%-os fennmaradó hibaarányról számolt be⁷; megjegyzi, hogy a Horizont Európa program esetében utólagos ellenőrzésekre még nem került sor, mivel az első időközi kifizetések csak 2024-ben várhatók;
19. megjegyzi, hogy a Kózös Vállalkozás operatív kifizetésekre vonatkozó kontrolljainak értékeléséhez a Számvevőszék a végső kedvezményezettek szintjén egy véletlen mintán megvizsgálta a Horizont 2020 keretében 2022-ben teljesített kifizetéseket⁸; megjegyzi továbbá, hogy a Kózös Vállalkozás mintánkban szereplő kedvezményezettjeinél nem találtunk súlyos számszerűsíthető hibát; megjegyzi ugyanakkor, hogy a Számvevőszék egy esetben rendszerszintű problémáról számolt be: ez a kedvezményezett által bejelentett, időközi pénzügyi kimutatásokra vonatkozó (nem kötelező) igazolásokat érintő, nem elszámolható költségek miatt merült fel;

⁷ Konzolidált éves tevékenységi jelentés, 4.1.1.2.3. fejezet.

⁸ A kedvezményezetteknel tesztelt, vissza nem térítendő támogatások kifizetésével kapcsolatos tranzakciók esetében a számszerűsíthető hibákra vonatkozó beszámolási küszöbérték az ellenőrzött költségek 1%-a.

20. megjegyzi, hogy a Számvevőszék szerint a közös vállalkozások fele, köztük a SESAR sem rendelkezett strukturált kockázatalapú megközelítéssel a Horizont 2020 keretében nyújtott támogatások előzetes kontrollja tekintetében;
21. emlékeztet, hogy a közös vállalkozások pénzügyi szabályzatának 21. cikke szerint az előzetes kontrollok célja a hibák és szabálytalanságok megelőzése a műveletek engedélyezése előtt, valamint a célkitűzések nemteljesítésével kapcsolatos kockázatok csökkentése;
22. ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a SESAR esetében a belső dokumentáció áttekintése és a Közös Vállalkozás munkatársaival készített interjúk alapján a Számvevőszék megállapította, hogy 2022 végén a Közös Vállalkozás kockázatmonitoring-módszere csak az utólagos ellenőrzésen átesett – főként a legnagyobb – kedvezményezetteket vette figyelembe; megjegyzi továbbá, hogy azokat a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket, amelyeket nem ellenőriztek utólagosan, és az új piaci belépőket kizárták a kockázatértékelésből;
23. megjegyzi, hogy a Közös Vállalkozás projektszinten nem értékelte a kockázatot;
24. felszólítja a Közös Vállalkozást, hogy javítsa az előzetes kontrollokra vonatkozó kockázatmegfigyelési megközelítését, hogy feltárja azokat a potenciálisan kockázatos kedvezményezetteket, akik jelenleg nem tartoznak a sokaságba (például az új piaci belépők, illetve azok a kedvezményezettek, akiknél soha nem végeztek utólagos ellenőrzést), valamint a kockázatos projekteket;
25. szorgalmazza, hogy a Közös Vállalkozás orvosolja a hiányosságokat a megerősített monitoringeszköz használata terén⁹; e tekintetben emlékeztet arra, hogy az eszközt úgy alakították ki, hogy segítse a projekt vagy a kedvezményezettek szempontjából értékelt legfontosabb kockázatok előzetes kontrolljának célzottabbá tételét, lehetővé téve a tisztviselő számára, hogy a projekt végrehajtása során bármikor rögzítse az azonosított fontos kockázatokat, és figyelemmel kíséresse a vonatkozó nyomonkövetési és kockázatsökkentő intézkedéseket;
26. megjegyzi, hogy az eszköz hatékony és eredményes használata érdekében a tisztviselőknek releváns és megvalósítható határidőt (esedékességi időpontot) kell meghatározniuk a megerősített monitoringintézkedés célzott befejezése kapcsán; megjegyzi azonban, hogy a Közös Vállalkozás esetében a meghatározott határidő lejártakor a megerősített nyomonkövetési jelölést nem újították meg és nem zárták le, továbbá a tisztviselő az ellenőrzési intézkedések végrehajtását követően sem értékelte újra a kockázati szintet;
27. egyetért a Számvevőszékkel abban, hogy a Közös Vállalkozásnak biztosítania kell, hogy minden megerősített monitoringintézkedést az azonosított kockázatokat célzó egyedi kontrollintézkedések kísérjenek, és hogy azokat előre meghatározott határidőn belül nyomon kövessék;

⁹ A CIC (a Bizottság Kutatási és Innovációs Főigazgatóságának Közös Végrehajtási Központja) Horizont 2020 keretprogram előzetes kontrolljára vonatkozó iránymutatásának a megerősített monitoringról szóló 3.2.2. szakasza szerint a megerősített monitoringeszköz segíti a támogatásokkal foglalkozó tisztviselőket (projekt tisztviselőket, pénzügyi és jogi tisztviselőket) abban, hogy elvégezzék a projektek vagy kedvezményezettek kockázatértékelését.

28. megjegyzi, hogy a Számvevőszék értékelése szerinti a Horizont Európa keretében nőtt annak jelentősége, hogy a közös vállalkozások alkalmazzák a támogatáskezelésre vonatkozó egyedi kockázatalapú megközelítésüket;
29. kiemeli, hogy a Közös Vállalkozás kedvezményezett vagy projektstruktúrája jelentősen változik a Horizont Európa program keretében, például a kkv-k, az újonnan érkezők és a nagyobb konzorciumok számának növekedése révén, valamint azon követelmény miatt, hogy a Horizont Európa tevékenységeire csak nyílt pályázati eljárásokat lehet alkalmazni, és ennek következtében előfordulhat, hogy a korábbi programokban azonosított kockázati tényezők már nem relevánsak, és új kockázati tényezők merülhetnek fel;
30. egyetért a Számvevőszékkel abban, hogy e változások miatt még fontosabb, hogy a Közös Vállalkozás is végrehajtsa vagy kiigazítsa a támogatáskezelés kapcsán alkalmazott kockázatalapú megközelítését;
31. üdvözli a közös vállalkozás elkötelezettségét a Horizont Európa keretprogramból eredő új kockázati tényezők kezelése és az előzetes kontrollokra vonatkozó új kockázatalapú megközelítésének kiigazítása, valamint a kockázatok projektszintű és az újonnan érkezők értékelésére szolgáló új kockázatalapú eszközök bevezetése mellett; felkéri a közös vállalkozást, hogy 2023. évi éves tevékenységi jelentésében nyújtson tájékoztatást ezekről a tevékenységekről;

Közbeszerzés és személyzet

32. megjegyzi, hogy felfuttatási tevékenységei miatt a Közös Vállalkozás az operatív előirányzatok által fedezett meglévő szerződések kezelésére és az egyedi programirányítási szolgáltatások nyújtóinak kiválasztására összpontosított, következésképpen a Közös Vállalkozás úgy döntött, hogy néhány operatív beszerzés indikatív időpontját 2023 első negyedévére helyezi át;
33. megjegyzi, hogy a Közös Vállalkozás 2022. évi jóváhagyott létszámterve 37 ideiglenes alkalmazott, egy szerződéses alkalmazott és két kirendelt nemzeti szakértő alkalmazását teszi lehetővé az Európai Unió Európai Bizottságra vonatkozó éves általános költségvetésének megfelelően;
34. megjegyzi, hogy a személyzet hatékony elosztása 2022-ben is prioritás maradt a Közös Vállalkozás számára, és hogy az erőfeszítések a személyzet szakmai fejlődésére és karrierfejlesztésére összpontosítottak, és biztosították, hogy az elkülönített személyzeti erőforrásokat a leggazdaságosabb, leghatékonyabb és legeredményesebb módon használják fel;
35. megjegyzi, hogy 2022 végén a betöltetlen álláshelyek aránya 8,1%-os volt; a konszolidált éves tevékenységi jelentés alapján megállapítja, hogy mivel a Közös Vállalkozás létszámtervében csak 37 ideiglenes alkalmazotti álláshely szerepel, minden egyes ideiglenes alkalmazott távozása 2,7%-kal növeli a betöltetlen álláshelyek arányát;
36. megjegyzi, hogy a Sysper Job információs rendszer moduljának végrehajtása 2022-ben kezdődött; a konszolidált éves tevékenységi jelentés alapján megjegyzi, hogy a Közös Vállalkozás 2023-ban befejezi a Sysper humánerőforrás-gazdálkodási rendszer bevezetését;

37. megjegyzi, hogy a nemek közötti és a földrajzi egyensúly tekintetében a Közös Vállalkozás továbbra is elkötelezett maradt annak biztosítása mellett, hogy általános egyensúlya stabil maradjon; megjegyzi, hogy 2022 végén a 37 alkalmazott 59%-a nő, 41%-a pedig férfi volt, 15 különböző állampolgársággal;

A korábbi évek észrevételeinek hasznosulása

38. megjegyzi, hogy a közös vállalkozások külön éves jelentéseiben szereplő „észrevételek” valójában „időhöz nem kötött ajánlások” a Számvevőszék részéről; megjegyzi, hogy a Számvevőszék évente nyomon követi ezeket az észrevételeket, értékelve azok „nyitott” vagy „lezárt” státuszát;
39. üdvözi, hogy a Közös Vállalkozás korrekciós lépéseket tett a Számvevőszék 2021-ben tett észrevételére válaszul;

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL,
ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az eljárási szabályzat I. melléklete 8. cikkének megfelelően az előadó kijelenti, hogy az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentés elkészítése során annak bizottsági ülésen történő elfogadásáig:

Szervezetet és/vagy személy
Számvevőszék

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.

VÉLEMÉNY A KÖZLEKEDÉSI ÉS IDEGENFORGALMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Költségvetési Ellenőrző Bizottság részére

a 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2023/2181(DEC))

A vélemény előadója: Vlad Gheorghe

JAVASLATOK

A Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság felkéri a Költségvetési Ellenőrző Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. üdvözli, hogy az Európai Számvevőszék a 2022. évi pénzügyi év vonatkozásában minden lényeges szempontból jogszerűnek és szabályszerűnek minősítette az „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás (SESAR) Közös Vállalkozás („a vállalkozás”) elszámolásait;
2. üdvözli a 2021. november 30. óta működő SESAR 3 vállalkozásra való zökkenőmentes átállást, és elismeri hatékony koordinációs mechanizmusait; különösen üdvözli az államok képviselői csoportjának létrehozását, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy közvetlen tanácsadói szerepet játsszanak a partnerség prioritásai, tervezése és tevékenységei, a SESAR 3 közös vállalkozás K+I tevékenységeket irányító programbizottságának megalakulása és a tudományos bizottság létrehozása tekintetében;
3. megjegyzi, hogy 2022-ben a felhasználási arány a kötelezettségvállalási előirányzatok terén 87%-os, a kifizetési előirányzatok terén pedig 25%-os volt; elismeri, hogy a kifizetések alacsony végrehajtási aránya a Covid19-válság következménye, és elvárja, hogy 2023 végéig lezárják az összes SESAR 2020 projektet;
4. megjegyzi, hogy 2022 végén a SESAR teljes mértékben lekötötte az 555,8 millió EUR maximális uniós operatív hozzájárulást a Horizont 2020 program keretében aláírt támogatási megállapodások és szerződések számára; rámutat, hogy ebből a lekötött összegből mintegy 65,7 millió EUR összeget (11,8%) kell kifizetni az elkövetkező években a folyamatban lévő projektekre és szerződésekre;
5. üdvözli, hogy a SESAR a feltáró kutatás, az ipari kutatás és a validálás terén tovább folytatta 71 projekt irányítását, 300 különböző kedvezményezettrel, amelyek közel 20%-a kkv, 17%-a felsőoktatási intézmény, 9%-a pedig kutatási szervezet; emlékeztet, hogy a vállalkozás új lehetőségeket teremtett a kkv-k számára;

6. tudomásul veszi a SESAR 3 2022. évi 143.47 millió EUR bevételét, amelyből 139.57 millió EUR az Uniótól, 0,918 millió EUR az Eurocontroltól és 2,05 millió EUR más tagoktól származik; megjegyzi továbbá, hogy a hibaarány meghatározásakor a SESAR 3 vállalkozás figyelembe vette a fennmaradó három, véglegesítés alatt álló részvétel eredményeit, és hogy ez 2,39%-os feltárt hibaarányt eredményezett, 1,69%-os szisztematikus hibaarányval és 1,75%-os fennmaradó hibaarányval, ami jóval a küszöbérték alatt van; megjegyzi, hogy a 2022-ra vonatkozóan jelentett éves és kumulatív hibaarányok a lényegességi küszöbön belül maradtak;
7. megjegyzi, hogy 2022-ben a SESAR 3 közös vállalkozás tovább erősítette partnerségét az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségével (EASA) azzal a céllal, hogy a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodás (SLA) részeként előmozdítsa együttműködését, és megbízza az EASA-t azzal, hogy szolgáltatásokat nyújtson a légiforgalmi szolgáltatások/léginavigációs szolgáltatások területén, beleértve az egységes európai égbolt megvalósítását is; hangsúlyozza az egységes európai égbolt továbbfejlesztésének fontosságát;
8. üdvözli, hogy a SESAR hozzájárult az Ukrajna elleni jogellenes, indokolatlan orosz agressziós háborúra való reagáláshoz, mivel ez érintett bizonyos forgalomáramlásokat, ami szükségessé tette a közös vállalkozás légiforgalmi szolgáltatással kapcsolatos műveleteinek kiigazítását, ami a légiforgalmi irányítók iránti igény növekedéséhez vezetett; tudomásul veszi a Belaruszban, Oroszországban vagy Ukrajna nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területein letelepedett jogalanyok kizárását a Horizont Európa programban való részvételből;
9. megjegyzi, hogy Európában a katonai légi közlekedés több száz katonai területet és több tucat katonai repülőteret foglal magában; megjegyzi továbbá, hogy a becslések szerint az európai katonai járatok 30%-a tartja be az általános légi közlekedési szabályokat, a fennmaradó rész pedig műveleti légi forgalomként működik, és hogy a katonai repülésekre sokféle okból kerül sor, többek között kiképzés gyanánt, a hazai biztonság biztosítása (beleértve a szuverenitási missziókat is) és a határokon átnyúló válságkezelési műveletek irányítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a SESAR-megoldásokban való széles körű katonai részvételre van szükség annak biztosításához, hogy a hatékony katonai küldetések és légtérhasználat Európa-szerte integrálható legyen a légtér egyéb felhasználási módjaival;
10. tudomásul veszi az egységes alap-jogiaktus késői elfogadásának betudható 2022. évi 107,2 millió eurós többletet;
11. hangsúlyozza a közös vállalkozás fontosságát a digitális európai égbolt megvalósításában, ami 48 kiválasztott projektet eredményezett – köztük öt digitális égbolt demonstrációs projekt elindítását –, összesen 350 millió EUR beruházással; üdvözli a SESAR 3 közös vállalkozás és az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) között 2011 óta folytatott szoros párbeszédet a katonai kérdésekről és a digitális európai égbolt programhoz való hozzájárulásról; megjegyzi, hogy az EDA jelenleg fő kapcsolódási pontként szolgál egyrészt a digitális európai égbolt program, másrészt a katonai légi közlekedés és a légiforgalmi szolgáltatás között, és felelős az egységes európai égbolttal és a SESAR-ral kapcsolatos katonai álláspontok összehangolásáért;
12. üdvözli, hogy a Számvevőszék 2021. évi észrevételére válaszul korrekciós

intézkedésekre került sor; megjegyzi, hogy a SESAR 3 a Bizottság által kiállított számlákkal összhangban megfelelően befizette a vonatkozó munkáltatói járulékokat az uniós nyugdíjrendszerbe a 2022. évre vonatkozóan;

13. javasolja, hogy a Parlament adja meg a mentesítést a vállalkozás ügyvezető igazgatója számára a vállalkozás 2022. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL,
ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az előadó saját kizárólagos felelősségében nyilatkozik arról, hogy az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében nem kapott észrevételt az e mellékletben említett egyetlen szervezettől vagy személytől sem.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	23.1.2024
A zárószavazás eredménye	+: 30 -: 1 0: 4
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Markus Ferber, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Ljudmila Novak, Dorien Rookmaker
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Viola von Cramon-Taubadel

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

30	+
ECR	Carlo Fidanza, Tomasz Piotr Poręba, Dorien Rookmaker
PPE	Magdalena Adamowicz, Markus Ferber, Elzbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Vlad Gheorghe, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Pär Holmgren, Tilly Metz, Viola von Cramon-Taubadel

1	-
ECR	Peter Lundgren

4	0
ID	Roman Haider, Philippe Olivier
NI	Mario Furore
The Left	Kateřina Konečná

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	22.2.2024
A zárószavazás eredménye	+: 19 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Lara Wolters
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Jozef Mihál, Andrey Novakov, Mikuláš Peksa, Sabrina Pignedoli, Michal Wiezik
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Ljudmila Novak, Mick Wallace

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

19	+
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Monika Hohlmeier, Ljudmila Novak, Andrey Novakov, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Jozef Mihál, Michal Wiezik
S&D	Isabel García Muñoz, Lara Wolters
The Left	Luke Ming Flanagan, Mick Wallace
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa

1	-
ID	Joachim Kuhs

0	0

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás